

missioni de futuro suo matrimonio consensisset, metu etiam gravi compelli posset, ut militem in virum exciperet, quia metus quilibet non irritat matrimonium, ubi iuste incutitur: quod aperte Pontifex insinuat in eo textu, dum pro ratione tradit, neptem nunquam præstitisse consensum, & ideo invitam cogi posse inficiatur. Vide Sanch. lib. 4. disp. 13. per tot. Gutier. cap. 76. num. 16. Basil. Ponc. lib. 4. cap. 19. num. 7. Debet tamen verus intervenire consensus, ut matrimonium sit. Sanch. lib. 2. disp. 27. num. 3. Basil. Ponc. lib. 2. cap. 3. num. 8. Hæc pro intellectu capitis *De neptis*, 31. quest. 2. intertextu sufficiat, ut utilitatis aliquid legenti exhibeatur; ac enim utile dulci permisceri continget.

Ibi: *Quas Rex ipse præclare gessit.*

23 Sanctius Princeps quidem nulli secundus in re militari, qui Sarracenorum tunc temporis Aragoniæ dominantium acerrimus expugnator prædicatur, suos ex montanis in campetria adversus hostes eduxit, ac singulari virtute oppida non pauca debellavit: sed apud Oscam munitissimum Maurorum præsidium sagittæ ictu ex mœnibus percussus interiit anno 1094. aut sicut aliis placet 1095. Vide Annal. Aragon. sup. à cap. 19. ad 31. Marian. tom. 1. lib. 10. cap. 2. Histor. Pontif. ubi sup.

Ibi: *Qua de re consultus postea Summus Ecclesiæ Præsul.*

24 Urbanus II. Pontifex centesimus sexagesimus quintus Victori III. successit anno 1088. ut plerique volunt, Pontificatumque egregie gessit ad annum 1099. quo è vita migravit. Consule Spondan. in Epitom. Annal. Baron. tom. 2. anno 1088. Bullar. novissimum tom. 1. Histor. Pontif. tom. 1. lib. 5. cap. 15. Platin. in vitis Pontific. Marian. tom. 1. Hist. Hisp. lib. 10. cap. 6. qui, ut D. Covar. hic, Urbani Pontificatus initium adscribit anno 1087. Unde constat sub idem tempus Urbanum Ecclesiæ, Sanctum Aragoniæ gubernaculum exercuisse per quinquennium, aut sexennium: sed Rex iste multo antequam Urbanus ad summæ dignitatis fastigium eveheretur, patri successerat, et si de tempore inter Chronographos non conveniat. Vide Histor. Pontif. d. lib. 5. cap. ult. vers. Don Ramiro primero, Annal. Aragon. d. cap. 19. Marian. d. cap. 7. qui Rex interfectus est anno 1094. vel 1095. ut nuper asseruimus, ipso Pontifice superstite, qui Petri Cathedram tribus mensibus & diebus aliquot supra undecim annos moderatus est. Ejus decreta in Pontificiis Archivis desiderantur. Spondan. sup. tom. 2. anno 1099. quapropter in novissimo Bullario una duntaxat ipsius constitutio legitur.

Ibi: *Sanctio Regi respondit non esse cogendam.*

Vide supra, num. 22.

Ibi: *Qua ratione Pontificia responsio.*

Jam in novissimis Decreti codicibus post emendationem Gregorii XIII. etiam vitium istud sub-

latum est; nam in epigraphe dicti capitis *De neptis*, 3. q. 2. sic legitur: *Item Urbanus II. Sanctio Regi Aragonum*, ut dictum est n. 13.

Ibi: *Siquidem Hormisdæ Pontifex Summus.*

Hormisdæ Pontifex quinquagesimus quartus in locum Symmachi fuit subrogatus anno 517. Spondan. sup. tom. 1. anno 517. Histor. Pontif. tom. 1. lib. 3. cap. 5. Marian. tom. 1. lib. 5. cap. 7. Bullar. novissimum tom. 1. Chronographia Conciliorum pag. 29. à quo ad Sanctum Regem plusquam quingenti anni præterierunt.

SUMMARIUM.

- 1 Textus in cap. Julianus, 11. q. 3. unde sumptus est.
- 2 Apostata unde dictus.
- 3 Varia verbi hujus acceptio.
- 4 Apostasia definitio.
- 5 De apostasia à statu Religioso & sacris Ordinibus, & de panis in apostatas, remissivè.
- 6 Julianus Imperator multis de causis apostata cognominatur.
- 7 De Juliano quadam adversus Fidem Catholicam patrata narratur.
- 8 Juliani acerba admodum in Christianos persecutio.
- 9 A quo Julianus impietatem didicerit.
- 10 Julianus Clericus ac Monachus est effectus, ut Constantium Imperatorem falleret.
- 11 Fidem Catholicam deseruerat ante obitum Constantii Imperatoris, sed præ formidine simulabat.
- 12 Ad ignominiam Christum Galileum vocitabat.
- 13 Christiani per contumeliam Galilei dicebantur ab Ethnicis, & quare, num. 19. cum seqq.
- 14 Julianus de labaro Sanctæ Crucis signum sustulit, cujus loco idolorum effigies collocavit.
- 15 Julianus quando, quomodo, & à quo percussus occubuerit.
- 16 Quandiu imperaverit.
- 17 Quibus virtutibus & vitiis præditus, aut deturpatus.
- 18 Moriens in Christum, ac in falsos Deos plura jactavit.
- 19 De hæresi Galilæorum apud Hebræos.
- 20 Catholici subjiciuntur Principibus suis juxta legem Evangelicam.
- 21 Quare Apostoli ac Christiani omnes Galilæa nuncuparentur.
- 22 Christus unde Galileus appellaretur.
- 23 An fuerit Judæus, vel Galilæus, & numer. 24.
- 25 Sub Juliano Imperatore Christiani militarunt.
- 26 Julianus maxime studuit, ut Christianos, præsertim milites, ad idolatriam induceret.
- 27 Error est asserere, Christianis bellum interdici.
- 28 Ad bellum justum qua simul desiderentur.
- 29 Christianis licet militare sub Principe infideli, etiam contra Catholicos, si illius imperio subjecti sint, & bellum injustum non sit.

30 An

30 An captivi apud infideles possint contra Christianos dimicare.

31 Christiani nequeunt præliari etiam ob metum mortis pro suis Principibus infidelibus, cum bellum geritur odio Fidei, aut aliàs est injustum.

32 Utrum Christianis non subditis fas sit dimicare pro infidelibus, & num. seqq.

33 Principium mandatis pavendum est, licet subditis de justitia non constet.

34 Num liceat Principibus Christianis vocare in auxilium infideles ad bellum contra Catholicos, vel paganos, & num. seqq.

38 Christiani etiam ante Constantinum Magnum sub Ethnicis Imperatoribus militarunt.

39 De miraculo quod Christianorum militum precibus in auxilium exercitus Romanorum impetratum est.

40 Cujus legionis erant milites, qui oratione id miraculum meruerunt.

41 Melitina legio ex tunc Fulminatrix cepit vocitari. Fuit & altera ejusdem nominis legio.

42 Bellum Marcomanicum unde sic dictum.

43 De martyrio militum legionis Thebææ.

44 Thebæa Legio unde venerit, & obiter de origine legionum Romanarum.

45 De decimationis exercitus pœna apud Romanos.

46 Quare hujusmodi pœna inducta.

47 De pœna vigesimalionis, & centesimalionis exercitus.

48 Decimationis exempla recensentur.

De Interpretatione capitis *Julianus*
94. II. quest. 3.

CAPUT XII.

SERIEM capitis *Julianus* 94. II. q. 3. apud D. Ambrosium non inveni, sed ejus textus sententiam deductam esse ex D. Augustino relato in cap. *Imperatores*, §. *Julianus*, ead. q. observat sequutus Domin. Covar. hic, August. Barbofa in collect. ad Decret. d. cap. *Julianus*, in princip. & in emendatis Codicibus inserta est glossa parva, quæ eisdem assentiens ait, fortasse dictum caput *Julianus* (cui illa proxima est) desumptum esse ex dicto §. *Julianus*, quo sententia eadem, et si diversis verbis, exprimitur. Verum si utriusque textus verba ad amissum conferantur, apparebit minime sub dicto §. *Julianus*, comprehendi quod in cap. *Julianus*, deciditur, nisi sub illa generalitate, quod Christiani milites non obsequabantur Juliano, quoties ejus præcepta Divinis opponi contingeret: & hoc in idolorum cultu D. Augustinus exemplificat, & de bello in Catholicos recusando nullum adjicit verbum, neque hoc ex mente hujus Sancti Doctoris necessario inferitur, sed per consequentiam, supposito quod Christianus est nefas sub infideli Principe adversus eisdem sacræ Religionis professores dimicare: quod quidem in d. cap. *Julianus*, aperte ex D. Ambrosio traditur, & quatenus verum sit, ex dicendis infra, num. 29. constat. Licet autem D. Covaruv. cui fides proculdubio adhiberi debet, teltetur se non invenisse verba dicti capitis *Julianus*, apud D. Ambrosium, forte aut non opera omnia Sancti Patris ad ipsius manus pervenisse. *D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.*

nerunt, aut non ipsa de verbo ad verbum perlegit, sed ea lustravit loca, in quibus eam sententiam exiltere verosimiliter credidit. Quæ cum ita sint, ac res in ambiguo versetur, Gratiano referenti auctoritatem D. Ambrosii standum erit juxta doctrinam communem August. Barbofæ quem dedimus sup. cap. proximo, num. 5. ad fin. Textus in d. cap. *Julianus*, meminere præter Barbofam ibi, Menoch. de arbitrar. casu 546. num. 9. Petr. Bell. Albenf. tract. de re militar. part. 2. tit. 2. num. 2. tom. 16. Ricciul. de jure personar. extra gremium Eccles. existent. lib. 1. cap. 11. n. 1. Bobadill. in Politic. tom. 1. lib. 2. cap. 10. num. 70. Afflict. ad constitut. Neapol. rubric. 3. numer. 3. versic. Et si est apostata, Joan. Lup. tract. de confederat. Princip. membr. 1. §. *Miror satis*, num. 4. Theatrum vitæ humanæ tom. 6. verb. *Princeps*, versic. *Julianus Imperator*, de cujus intellectu differendum est infra, num. 29. cum sequentibus.

Ibi: *Extat tamen apud Divum Augustinum.*

Ad Psalm. 124. vers. *Quia non derelinquet Dominus*, &c. Idem observat Barbofa ubi proximè.

Ibi: *Julianum Cæsarem dictum fuisse Apostatam.*

Apostata dicitur quasi retro stans, aut retrocedens. Farinac. in praxi crim. tract. de hæresi, quest. 183. num. 4. Ricciul. sup. lib. 6. cap. 1. n. 1. Navar. cons. 15. n. 1. de Regularib. Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 70. num. 2. Fr. Emman. questio. regular. tit. 1. q. 30. art. 1. Barbofa in collectan. ad cap. 1. n. 6. de apostat. Nebrissenf. verb. *Apostata*.

Quod verbum generaliter sumptum significat recessum à militia, statu, aut instituto, quod aliquis publice professus est. Farinac. n. 2. Azor. Institut. moral. part. 1. lib. 8. cap. 21. in princip. Lexic. Calvin: verb. *Apostata*. In Jure autem accipitur pro eo, qui Fidem Catholicam, quam per sacrum regenerationis lavacrum amplexus est, deserit, vel statum Religionis, aut Ordinis sacri, cui se mancipaverat, abdicat: sed & qui ex contemptu Divina, sive superiorum Prælatorum præcepta transgreditur, apostasia reus censetur: unde triplicem hujus sceleris speciem constituunt Glossa verb. *Apostasia*, in cap. 1. de apostat. & ibi Barbofa in collectan. num. 5. Ricciul. d. lib. 6. cap. 1. num. 2. Decian. sup. cap. 71. n. 1. Menoch. n. 2. Farin. n. 5. Scaard. de probat. tom. 1. concl. 112. num. 20. Sed strictè ac proprie ille tantum apostata vocatur, qui Fidem Catholicam abnegat. Farinac. num. 5. & 14. Lexic. Calvin. sup.

Secundum quæ Apostasia nihil aliud est, nisi temerarius recessus à statu Fidei, vel obedientiæ, vel Religionis, seu Ordinis Sacri, quem aliquis se tenere professus est. Farinac. num. 3. Decian. sup. cap. 70. n. 3. Menoch. n. 1. Clar. in praxi. §. fin. q. 78. num. 4. De Apostata à fide mentio fit in cap. Non potest 2. q. 3. cap. Beatus 3. q. 4. l. 1. cum seqq. C. de apostat. l. 5. tit. 25. p. 7. de eaque fusè differunt Farinac. d. quest. 183. §. 2. à num. 13. Sanch. in Decalog. lib. 2. cap. 7. Ricciul. sup. lib. 8. Decian. cap. 71. & 72. Menoch. d. cas. 546. à num. 3. alique plurimi apud Barbof. in collectan. ad rubric. de apostat. in Decretal. In quo differat Apostata

Ff 2

ab